

Úmluva o právech osob se zdravotním postižením

Úmluva byla přijata dne 13. prosince 2006 v New Yorku a jménem České republiky byla podepsána také v New Yorku dne 30. března 2007.

Souhlas s Úmluvou vyslovil Parlament České republiky a prezident republiky Úmluvu ratifikoval. Ratifikační listina České republiky byla uložena u generálního tajemníka Organizace spojených národů, deponitáře Úmluvy, dne 28. září 2009. V platnost vstoupila na základě svého článku 45 odst. 1 dne 3. května 2008. Pro Českou republiku Úmluva vstoupila v platnost podle odst. 2 téhož článku dne 28. října 2009. V roce 2011 byla předložena oficiální zpráva o naplňování Úmluvy v České republice a zároveň tzv. Alternativní zpráva, kterou zpracovaly nestátní subjekty pracující s osobami se zdravotním postižením ve spolupráci přímo s osobami se ZP. Na základě těchto zpráv sestavil na podzim 2014 Výbor OSN pro práva osob se zdravotním postižením seznam otázek pro Českou republiku. Úkolem vlády ČR bylo připravit odpovědi. V současné době vrcholí práce na alternativních odpovědích, které společně sestavují nestátní organizace osob se ZP. Na základě těchto podkladů bude Výbor hodnotit stav naplňování práv lidí se zdravotním postižením v České republice, a to ve dnech 31. 3. až 1. 4. 2015. Hodnocení proběhne formou dialogu se zástupci vlády ČR. Výbor OSN vyjádří svůj názor formou doporučení pro vládu ČR. Jde o velmi důležitou událost, která může napomoci prosazování plné implementace Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením v České republice. Zástupci nestátních organizací mohou být účastníky jednání Výboru OSN. Nemohou přímo zasahovat do probíhající diskuse, ale mohou se sejit s Výborem samostatně, a to i s tajemníkem pro ČR, panem Tatičem. Závěry a doporučení Výboru OSN vládě ČR budou setkáními ovlivněna.

Osoby s postižením sluchu v rámci skupiny, která

připravuje alternativní odpovědi, zastupuje prezidentka SNN v ČR Šárka Prokopiusová, která na přípravách spolupracuje s odbornými komisemi ASNEPu a která se jako členka tříčlenné delegace NRZP zúčastní i jednání v Ženevě. Je velkým úspěchem, že osoby se sluchovým postižením budou mít svého zástupce v diskusi Výboru OSN s vládou ČR, která se uskuteční v Ženevě dne 31. 3. 2015. Celé jednání bude tlumočeno do Mezinárodního znakového systému.

Co se přesně řeší u osob se sluchovým postižením?

Upozorňujeme na to, že zákon O komunikačních systémech 155/1998 Sb. ve znění pozdějších předpisů dosud nemá prováděcí předpisy, tedy vyhlášky, které by přesně určovaly, jak se má zákon naplňovat. O vznik vyhlášek se v rámci ASNEPu snažíme již delší dobu, ale jednotlivá ministerstva (hlavně MŠMT a MZ ČR) se staví k dané problematice odmítavě.

Pokud se vznik vyhlášek objeví i v doporučení Výboru OSN, bude to významný argument pro další vyjednávání se zástupci dotčených ministerstev. Další oblastí, kterou se Výbor bude zabývat, je nízký počet tlumočnicků znakového jazyka v ČR, stále chybějícím systémem jejich kvalifikovaného a odborného vzdělávání a především nedostatek financí, který je příčinou toho, že tlumočení není možné v plném rozsahu a potřeb neslyšících zajistit. Nedostatek tlumočnicků se dotýká i vzdělávání dětí a studentů v rámci stávajícího školského systému.

Mgr. Šárka Prokopiusová, prezidentka SNN v ČR